

Sygn. akt I C 137/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2013 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Skowron

Protokolant: Ewelina Urbańska

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2013 r.

w Z.

sprawy z powództwa M. J. i G. J.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powodów, M. J. i G. J., kwotę 4.813,73 zł (cztery tysiące osiemset trzynaście złotych siedemdziesiąt trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty,
2. dalej idące powództwo oddala,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 1.858 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
4. nakazuje pozwanemu, żeby uiścił na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgorzelcu kwotę 406,86 zł tytułem zwrotu tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa wydatków.

Sygn. akt I C 137/13

UZASADNIENIE

Powodowie, M. J. i G. J., wnieśli o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego (...) S.A. w S. kwoty 4.813,73 zł z ustawowymi odsetkami (od kwoty 4.063,73 zł: od dnia 5 listopada 2012 r. do dnia zapłaty; od kwoty 750 zł: od dnia 5 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty) i kosztami procesu. W uzasadnieniu żądania wyjaśnili, że październiku 2012 r. - w trakcie warsztatowych prac naprawczych - uszkodzony został należący do nich samochód B. (...), nr rej. (...). Zaznaczyli, że osoby prowadzące warsztat były ubezpieczone od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Podali, że tytułem odszkodowania pozwany wypłacił im sumę 1.784,27 zł. Podnieśli, że ze sporządzonej na ich koszt wyceny, za wykonanie której zapłacili 750 zł, wynikało, że naprawa ich samochodu zamknęłaby się kwotą 5.848 zł. Wskazali, że pozwany – pomimo wezwania – nie wypłacił im brakującej części odszkodowania.

Pozwany, (...) S.A. w S., wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów procesu. Nie kwestionując co do zasady swojej odpowiedzialności za szkodę, zarzucił, że wypłacił już powodom należne im odszkodowanie. Zaznaczył, że przy naprawie pojazdu mogą zostać wykorzystane części alternatywne (nie pochodzące od producenta pojazdu). Podniósł, że powodowie nie wykazali, żeby naprawili uszkodzenia przy pomocy części

oryginalnych. Wreszcie zakwestionował zasadność obciążenia go kosztami prywatnej opinii sporządzonej na rzecz powodów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 października 2012 r., podczas prac naprawczych wykonywanych w warsztacie samochodowym przy ul. (...)w B., doszło do uszkodzenia należącego do M. J. i G. J. samochodu B. (...), nr rej. (...) (auto spadło z lewarka i uderzyło w drzwi garażowe). M. B. i K. B., którzy prowadzili ten warsztat, w dacie zdarzenia byli objęci ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. w S.. W postępowaniu likwidacyjnym koszt naprawy samochodu został oszacowany na kwotę 1.784,27 zł; M. J. i G. J. – ze względu na zastrzeżenie franszyzy redukcyjnej - została wypłacona suma niższa o 500 zł. Nie zgadzając się z zaoferowaną im kwotą uzyskali oni wycenę (wykonaną przez rzeczoznawcę samochodowego D. Ł.), zgodnie z którą koszt naprawy ich pojazdu miał wynosić 5.848 zł; za wycenę tę zapłacili 750 zł. Rzeczywisty koszt naprawy samochodu B. (...), nr rej. (...) (usunięcia skutków zdarzenia z dnia 5 października 2012 r.), przy zastosowaniu części oryginalnych i z uwzględnieniem średnich stawek za naprawę mechaniczno – blacharsko - lakierniczą pojazdu obowiązujących na rynku (...), zamknąłby się kwotą 6.148,31 zł (w sumie tej została uwzględniona stawka podatku od towarów i usług); wykonanie naprawy przy zastosowaniu części oryginalnych nie spowodowałoby zwiększenia się wartości auta.

(dowody:

- umowa sprzedaży z dnia 2 kwietnia 2009 r. [k 7];
- protokół szkody z dnia 12 października 2012 r. [k 11];
- ocena techniczno-ekonomiczna z dnia 17 grudnia 2012 r. wraz z kalkulacją naprawy [k 13-17];
- rachunek z dnia 22 grudnia 2012 r. [k 17];
- opinia biegłego J. W. z dnia 10 maja 2013 r. [k 46-60];
- akta szkody (...)

Sąd zważył, co następuje:

W sprawie poza sporem była kwestia samej odpowiedzialności pozwanego za szkodę (jej źródłem była umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej); przedmiotem sporu była wyłącznie wysokość należnego odszkodowania.

Stosownie do art. 363 § 1 k.c., naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Naprawienie szkody, do której usunięcia zobowiązany jest ubezpieczyciel w związku z umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zawsze sprowadza się do wypłaty sumy pieniężnej (art. 822 § 1 k.c.); co do zasady powinna ona odpowiadać – w przypadku uszkodzenia samochodu - kosztom jego naprawy. Ze względu na to, że obowiązek naprawienia szkody aktualizuje się już w momencie jej wyrządzenia, jego realizacja nie jest uzależniona od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawiać (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, wyrok SN z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00, uzasadnienie uchwały SN z dnia 17 maja 2007 r., III CZP 150/06 i wyrok SA w Poznaniu z dnia 22 lutego 2007 r., I ACa 1179/06); poszkodowany może zatem dochodzić odszkodowania na podstawie rachunków za wykonaną naprawę rzeczy albo w oparciu o prognozowane koszty jej naprawy.

W przypadku, gdy odszkodowanie za uszkodzenie samochodu ustalane jest na podstawie metody kosztorysowej (w oparciu o prognozowane koszty jego naprawy), jego wysokość podlega odpowiedniej weryfikacji: ceny części i usług przyjmuje się na poziomie obowiązującym na rynku lokalnym (por. uchwałę SN z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03), z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług (jeżeli poszkodowany nie może obniżyć podatku od niego należnego o kwotę podatku naliczonego [por. uchwałę SN z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, uchwałę

SN z dnia 17 maja 2007 r., III CZP 150/06 i wyrok SA w Poznaniu z dnia 22 lutego 2007 r., I ACa 1179/06]); w rachubę – o ile ich użycie jest niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy albo gdy ich zastosowanie nie prowadzi do zwiększania wartości pojazdu w stosunku do jego wartości sprzed powstania szkody – wchodzi części nowe (por. wyrok SN z dnia 20 listopada 1970 r., II CR 425/72 i uchwałę SN z dnia 12 kwietnia 2012 r., sygn. akt III CZP 80/11), a w takim zakresie, w jakim poszkodowany może dokonać wyboru warsztatu naprawczego (w szczególności – kierując się fachowością i rzetelnością technicznej obsługi oraz poziomem prac naprawczych - autoryzowanego [por. uchwałę SN z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03]) – również części oryginalne (pochodzące od producenta pojazdu).

W sprawie, z niekwestionowanej przez żadną ze stron opinii biegłego wynikało, że koszt naprawy samochodu B. (...), nr rej. (...) (usunięcia skutków zdarzenia z dnia 5 października 2012 r.) zamknąłby się kwotą 6.148,31 zł. Dla określenia kosztów naprawy biegły przyjął ceny części oryginalnych (powiększone – podobnie jak cena usługi - o kwotę podatku od towarów i usług).

Odszkodowanie za uszkodzenie samochodu ma na celu przywrócenie jego poprzedniej wartości (jaką posiadał przez wypadek); gdyby pomimo naprawy auto nie odzyskało wcześniejszej wartości, odszkodowanie powinno obejmować oprócz kosztów jego naprawy także zapłatę sumy pieniężnej, odpowiadającej różnicy między wartością tego samochodu przed uszkodzeniem i po naprawie (uchwała SN z dnia 12 października 2001 r., III CZP 57/01). Wykonanie naprawy przy pomocy części oryginalnych, w większym stopniu niż ma to miejsce w przypadku użycia części alternatywnych, niweluje wynikający z uszkodzenia samochodu ubytek jego wartości (jest to faktem notoryjnym [art. 228 § 1 k.p.c.; por. też uchwałę SN z dnia 12 kwietnia 2012 r., sygn. akt III CZP 80/11]) - o tyle też ich użycie jest wskazane. Gdyby natomiast wykorzystanie części oryginalnych miało prowadzić do zwiększenia wartości auta (co jest również możliwe), ubezpieczyciel mógłby żądać obniżenia odszkodowania – ograniczenia go do sumy stanowiącej różnicę pomiędzy pełnym kosztem naprawy (z uwzględnieniem cen części oryginalnych) a kwotą odpowiadającą przyrostowi wartości auta (por. uchwałę SN z dnia 12 kwietnia 2012 r., sygn. akt III CZP 80/11); przypadek taki nie miał jednak miejsca w sprawie (biegły jednoznacznie stwierdził, że wykonanie naprawy przy zastosowaniu części oryginalnych nie spowodowałoby zwiększenia się wartości auta).

Należne powodowi odszkodowanie (z uwagi na zakaz zasądzenia ponad żądanie [art. 321 § 1 k.p.c.] w części obejmującej koszty naprawy pojazdu ograniczające się do sumy wskazanej w pozwie) podlegało uzupełnieniu o wydatek na poczet zleconej przez nich wyceny, której przedmiotem było oszacowanie wartości szkody (750 zł). Wydatek ten (jako dalszy uszczerbek w ich majątku, bezpośrednio związany z uszkodzeniem samochodu) był o tyle niezbędny, że na etapie, na którym kalkulacja ta została zamówiona, według pozwanego szkoda istniała w mniejszym rozmiarze. Zlecenie wykonania wyceny i poniesienie związanych z nią wydatków służyło uzyskaniu pełnego odszkodowania – w oparciu nią powodowie zredagowali pozew i wystąpili z dalszymi roszczeniami do sądu (por. uchwałę SN z dnia 18 maja 2004 r., III CZP 24/04).

Do wypłaty odszkodowania w części przekraczającej uiszczoną w postępowaniu likwidacyjnym kwotę pozwany zobowiązany był niezwłocznie po wezwaniu przez powodów (art. 455 k.c.). W wezwaniu z dnia 27 grudnia 2012 r. oznaczyli oni termin zapłaty brakującej części odszkodowania na dzień 4 stycznia 2013 r. Odsetki ustawowe za opóźnienie należały im się zatem dopiero od następnego dnia, tj. 5 stycznia 2013 r. (art. 481 § 1 i 2 k.c.; por. też wyrok SN z dnia 6 lipca 1999 r., III CKN 315/98).

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 k.p.c., zasądzając je - ze względu na to, że powodowie ulegli tylko co do nieznacznej części swojego roszczenia - od pozwanego. Jednocześnie pozwany został zobowiązany do zwrotu poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Zgorzelcu wydatków związanych z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego (art. 83 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 113 ust. 1 tej ustawy).